

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusjakojen tukemisesta annetun lain ja eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusjakojen tukemisesta annetun lain ja eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta (HE 94/2023 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 1/2024 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

uusjakojen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan uusjakojen tukemisesta annetun lain (1423/2014) 6 ja 7 §,
muutetaan 1 ja 2 §, 2 luvun otsikko, 3—5 ja 8—10 §, 3 luvun otsikko, 11 ja 12 §, 13 §:n 3 momentti, 14 §:n otsikko, 17 §:n 1 momentti sekä 18, 19, 21 ja 22 § sekä
lisätään lakiin uusi 12 a § seuraavasti:

1 §

Lain tavoitteet

Tämän lain tavoitteena on parantaa tilojen toimintaedellytyksiä ja maa- ja metsätalouden kannattavuutta edistämällä tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen kiinteistörakenteen sekä sitä palvelevan tieverkoston ja vesienhallinnan luomista.

Eduskunnan vastaus EV 16/2024 vp

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään uusjaoista aiheutuvien toimituskustannusten ja uusjakojen yhteydessä suoritettavista mukauttamistoimenpiteistä aiheutuvien kustannusten rahoittamisesta valtion varoin sekä jako-osakkaalle valtion varoista myönnettävästä tuesta.

2 luku

Uusjaon tukeminen

3 §

Tuen myöntäminen uusjaolle

Uusjaon toteuttamista voidaan tukea valtion varoin, jos jaolla voidaan oleellisesti kehittää maa- ja metsätalouskäytössä olevan alueen kiinteistörakennetta ja jaolla saavutettavat hyödyt ovat kustannuksia suuremmat.

Maanmittauslaitos päättää uusjaon tukemisesta valtion varoin toimitusmiesten esityksestä, jos toimituksen hakija tai toimituksessa jako-osakkaana oleva muu asianosainen sitä pyytää.

Päätös tuen myöntämisestä uusjaolle on tehtävä ennen toimituksessa tehtävää päätöstä toimituksen edellytyksistä ja laajuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään toimitusmiesten esityksen sisällöstä.

4 §

Uusjaon yhteydessä suoritettavan mukauttamistoimenpiteen rahoittaminen

Uusjaon yhteydessä suoritettava tieverkostoa tai vesienhallintaa koskeva mukauttamistoimenpide voidaan rahoittaa valtion varoin, jos mukauttamistoimenpide on tarkoituksenmukaisen kiinteistörakenteen vaatima ja välttämätön sekä esitetty suoritettavaksi uusjakotoimituksessa.

Valtion varoista voidaan rahoittaa vain tuettavan mukauttamistoimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat toimitusmiesten hyväksymän kustannusarvion mukaiset tarpeelliset ja kohtuulliset rakentamiskustannukset ja suunnittelukustannukset.

Maanmittauslaitos päättää valtion varoin uusjaon yhteydessä rahoitettavat ja tuettavat tieverkostoa ja vesienhallintaa koskevat mukauttamistoimenpiteet toimitusmiesten esityksestä hyväksytyin ja lainvoimaisen uusjakosuunnitelman ja toimenpidekohtaisten suunnitelmien perusteella.

5 §

Tukimuodot

Valtion varoista voidaan myöntää uusjaon jako-osakkaalle tukea:

Eduskunnan vastaus EV 16/2024 vp

1) uusjakotoimituksesta aiheutuviin kiinteistötoimitusmaksuihin (*hallinnollisten kustannusten tuki*); ja

2) kustannuksiin, jotka aiheutuvat uusjaossa suoritettavasta tieverkostoa tai vesienhallintaa koskevasta mukauttamistoimenpiteestä (*investointituki*).

Toimitusmiesten on informoitava uusjaon asianosaisia tuen hakumenettelystä sekä myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista toimituksen edellytyksiä ja laajuutta selvitettyä.

8 §

Tuki-intensiteetti

Uusjakotoimituksen kiinteistötoimitusmaksusta jätetään valtion lopulliseksi menoksi 75 prosenttia hallinnollisten kustannusten tukena.

Uusjakotoimituksen yhteydessä suoritettua tieverkostoa tai vesienhallintaa koskevan mukauttamistoimenpiteen kustannuksista jätetään valtion lopulliseksi menoksi 50 prosenttia investointitukena.

9 §

Tuen saaja

Tukea voidaan myöntää uusjaossa jako-osakkaana olevalle luonnolliselle henkilölle, yksityisoikeudelliselle tai julkisoikeudelliselle yhteisölle, säätiölle ja kuolinpesälle.

10 §

Tuen hakeminen

Hallinnollisten kustannusten tukea ja investointitukea on haettava Maanmittauslaitokselta.

Investointitukea on haettava ennen tuettavien mukauttamistoimenpiteiden aloittamista.

Tukihakemuksen on sisällettävä tiedot:

1) hakijasta;

2) tukimuodosta ja

3) mukauttamistoimenpiteestä, johon tukea haetaan.

Maanmittauslaitos voi antaa tarkemmat määräykset tuen hakumenettelystä ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

Eduskunnan vastaus EV 16/2024 vp

3 luku

Uusjakokustannusten maksaminen ja tuen myöntäminen jako-osakkaalle

11 §

Kustannusten maksaminen

Maanmittauslaitos maksaa tuettavasta tieverkoston tai vesienhallinnan mukauttamistoimenpiteestä aiheutuvat kustannukset valtion varoista toimenpiteen suorittajalle hyväksytysti tehtyä työtä vastaan.

12 §

Maksupäätös

Maanmittauslaitos päättää tuen myöntämisestä.

Jako-osakkaalta peritään uusjaon kiinteistötoimitusmaksuna 25 prosenttia maksun täydestä määrästä. Päätöksestä on käytävä ilmi hallinnollisten kustannusten tukena perimättä jätettävän kiinteistötoimitusmaksuosuuden rahallinen arvo. Kiinteistötoimitusmaksun perimisestä säädetään kiinteistötoimitusmaksusta annetussa laissa (558/1995).

Jako-osakkaalta peritään investointikustannuksena 50 prosenttia tuettavan mukauttamistoimenpiteen osakaskohtaista kustannusosuutta vastaavasta täydestä määrästä. Päätös on tehtävä sen jälkeen, kun investointikustannusten suuruus ja osittelu on ratkaistu lainvoimaisesti. Päätöksestä on käytävä ilmi investointitukea perimättä jätettävän kustannusosuuden rahallinen arvo, perittävän pääoman määrä, 13 §:n 1 momentissa säädetty korko, koronmaksuvelvollisuuden alkamishetki sekä osasuoritusten eräpäivät.

Jos 3 momentissa tarkoitetun toimenpiteen suorittamista tuetaan valtion varoin muun kuin tämän lain nojalla, toimenpiteeseen ei myönnetä tässä laissa tarkoitettua investointitukea.

Maanmittauslaitoksen on toimitettava jäljennös päätöksestä jako-osakkaalta investointikustannuksena perittävästä maksusta Valtiokonttorille.

12 a §

Euroopan unionin valtion tukea koskevan lainsäädännön soveltaminen

Hallinnollisten kustannusten tuki ja investointituki myönnetään tuen hakijana olevan yrityksen toimialasta riippuen joko maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tukena tai vähämerkityksisenä tukena sen Euroopan unionin säädöksen mukaan, joka kulloinkin on voimassa ja jota voidaan soveltaa edellä mainittuun tukeen. Euroopan unionin säädöksen tarkemmasta yksilöinnistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Eduskunnan vastaus EV 16/2024 vp

13 §

Investointituen saajan maksettavaksi jäävän osuuden perintä

Tuen saajan maksuvelvollisuus alkaa toisena vuotena sen vuoden jälkeen, jona Maanmittauslaitoksen 12 §:n 3 momentissa tarkoitettu maksupäätös annettiin.

14 §

Osuuden kertasuoritus ja ylimääräiset lyhennykset

17 §

Lainhuuto- ja kiinnitysrekisterimerkinnät

Kun Maanmittauslaitos on tehnyt 12 §:n 3 momentissa tarkoitettua päätöksen, sen on tehtävä viipymättä merkintä 16 §:ssä tarkoitettua panttivastuusta lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

18 §

Toimenpiteen kilpailuttaminen

Valtion varoista tuettavien 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen mukauttamistoimenpiteiden urakalla teettämiseen sovelletaan, mitä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016) säädetään.

19 §

Uusjakokohtaisen tukipäätöksen muuttaminen

Maanmittauslaitos päättää 3 §:n mukaisen tukipäätöksen muuttamisesta toimitusmiesten esityksestä.

Toimitusmiesten on tehtävä Maanmittauslaitokselle esitys tukipäätöksen muuttamisesta, jos uusjako on suoritettu huomattavalta osalta toisin kuin päätöstä annettaessa oli edellytetty.

21 §

Tuen takaisinperintä

Valtion lopulliseksi menoksi 8 §:n mukaan jäävä osuus tuesta on perittävä takaisin, jos:

Eduskunnan vastaus EV 16/2024 vp

1) tuettava uusjakotoimitus tai mukauttamistoimenpide on toteutettu siten, etteivät tuen myöntämisen edellytykset täyty;

2) Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Maanmittauslaitos päättää tuen takaisinperinnästä. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä ja sille suoritettava korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Tuen saajan on maksettava takaisinperittäväälle määrälle korkolain 3 §:n 2 momentissa säädettyä vuotuista korkoa lisätynä kolmella prosenttiyksiköllä. Korkoa on suoritettava 12 §:ssä tarkoitettun maksun eräpäivästä tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eräpäivään.

Maanmittauslaitoksen on toimitettava jäljennös päätöksestään toimitusinsinöörille ja Valtiokonttorille.

Takaisinperittävä saatava on suoraan ulosottokelpoinen sen jälkeen, kun päätös sen takaisinperinnästä on saanut lainvoiman. Saatavan perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Valtiokonttori huolehtii tuen sekä sille määrätyn koron takaisinperinnästä. Perintään sovelletaan, mitä eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetussa laissa säädetään uusjakotoimituksiin liittyvien saatavien perinnästä.

22 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen muussa kuin 21 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asiassa saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevan uusjakotoimituksen yhteydessä myönnettävään tukeen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain (78/2007) 1 §:n 3 kohdan c alakohta seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 16/2024 vp

1 §

Siirrettävät lainat ja saamiset

Tämän lain nojalla maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksella, lääninhallituksilla ja maanmittaustoimistoilla, jäljempänä *siirtävät viranomaiset*, on oikeus siirtää Valtiokonttorin hoidettavaksi:

3) maanmittaustoimistojen hoidettavana olevat valtion saamiset, jotka ovat syntyneet seuraavien lakien nojalla:

c) laki uusjakojen tukemisesta (1423/2014);

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 5.4.2024

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri